

Procedure met betrekking tot de begeleiding van collectieve burgerprojecten met een doelstelling op het gebied van Duurzame Ontwikkeling die het bezetten van de grond op preciaire en herroepbare basis in de openbare ruimte vereisen

I. Voorwerp van deze procedure

I.I Voorwerp

De collectieve groep die van de gemeente toestemming heeft gekregen om op preciaire basis een gemeentelijke openbare ruimte in gebruik te nemen voor een collectief burgerproject met als doel duurzame ontwikkeling, wordt "DE BEGUNSTIGDE" genoemd.

Het College van Burgemeester en Schepenen dat toestemming geeft voor het preciaire gebruik van het genoemde perceel met het oog op de ontwikkeling van een collectief project met een duurzame ontwikkelingsdoelstelling, wordt "DE GEMEENTE" genoemd.

Deze procedure stelt de voorwaarden vast voor een toelating tot precair gebruik van een gemeentelijke openbare ruimte om een collectief burgerproject met een duurzame ontwikkelingsdoelstelling te ontwikkelen. Deze projecten worden toegestaan door de GEMEENTE, afhankelijk van de beschikbaarheid van de gevraagde openbare ruimte, de haalbaarheid van het project in de openbare ruimte en het collectieve karakter van de groep achter het project die de aanvraag heeft ingediend.

II. Toewijzingsvoorwaarden

II.I Collectief project

Het project met een duurzame ontwikkelingsdoelstelling moet worden uitgevoerd door een groep, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- Een project wordt als collectief beschouwd als het wordt ondersteund door ten minste 5 mensen (uit ten minste 5 verschillende huishoudens) die wonen in de wijk waar het project wordt aangevraagd;
- Het collectieve project is toegankelijk voor buurtbewoners. De groep projectdeelnemers staat open voor iedereen. Als dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld vanwege de capaciteit van de inrichting, wordt de limiet van het aantal deelnemers aan het project duidelijk gecommuniceerd in het huishoudelijk reglement van het project, dat door de groep zelf wordt opgesteld en aan de GEMEENTE wordt meegedeeld, die de groep hierover op transparante wijze mag ondervragen;
- Genieten van producten die voortkomen uit het project: of het nu gaat om compost, groenten, fruit, eieren, enz., het genieten van producten die voortkomen uit het project moet toegankelijk zijn voor zoveel mogelijk mensen, en op zijn minst voor alle leden die deelnemen aan het project. Vergeet niet dat het doel van een collectief project in de openbare ruimte in de eerste plaats het creëren van sociale banden is, mensen opnieuw in contact brengen met de natuur, kennis overdragen enzovoort. De productie moet daarom gedeeld en gratis zijn.
- De BEGUNSTIGDE bevordert de sociale cohesie door te zorgen voor toegankelijkheid voor iedereen, gelijke kansen, respect voor het publiek en de buurt, zowel wat betreft de impact als het participatieve aspect van het aangevraagde project;

II.II Met een duurzame ontwikkelingsdoelstelling

De BEGUNSTIGDE stelt een project voor met een duurzame ontwikkelingsdoelstelling en wenst dit te ontwikkelen met het oog op een milieuvriendelijk beheer in alle fasen van het project. Hij verbindt er zich ook toe om:

- Proactief te zijn in het behoud van het milieu door afval te voorkomen en eventueel te recupereren; vervuiling te vermijden; verstandig om te gaan met natuurlijke hulpbronnen; duurzame verbruiksgoederen te gebruiken bij de organisatie van een evenement (bv. herbruikbaar vaatwerk, gerecycleerd papier/FSC, duurzame catering, geen gadget goodies, waar mogelijk het gebruik van kunststof vermijden, enz.);
- Een ethische, lokale en solidaire economie stimuleren door de aankoop van goederen en diensten;

II.III Kandidaatstelling

Elke aanvraag voor preciaire bewoning van een perceel in het kader van een collectief burgerproject met een duurzame ontwikkelingsdoelstelling moet worden ingediend via het formulier dat online beschikbaar is op de gemeentelijke website Duurzame Ontwikkeling (duurzaam.woluwe1150.be). Het formulier mag ook per post of per e-mail worden opgestuurd naar de dienst Milieu-Duurzame Ontwikkeling, Charles Thielemanslaan 93, 1150 of duurzaam@woluwe1150.be.

Dit formulier vormt een intentieverklaring en is bedoeld om informatie te verzamelen om de haalbaarheid van het project in de gemeentelijke openbare ruimte te beoordelen en de eventuele uitvoering ervan toe te staan.

De aanvraag wordt als volgt geanalyseerd:

- Analyse door de dienst Milieu en Duurzame Ontwikkeling en het Departement Openbare Ruimten, waarbij contact wordt opgenomen als er meer informatie nodig is;
- Analyse door het Transversaal Gemeentelijk Comité “Verzoek om Inrichtingen voor de burgers in de Openbare Ruimte”, die een eventuele technische goedkeuring zal geven; waarbij contact wordt opgenomen als er meer informatie nodig is;
- Principieel akkoord van het College van Burgemeester en Schepenen;
- Feedback wordt gegeven aan de contactpersonen.

II.IV Openbare ruimte en beschikbaarheid

Deze aanvraag voor een collectief project met een duurzame ontwikkelingsdoelstelling valt binnen de voorwaarden van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening (GSV - Titel 7)v en het [Besluit van geringe omvang - Hoofdstuk 3: Handelingen en werken op de weg- art7](#). Bijgevolg is voor aanvragen voor de inrichting van de openbare ruimte door burgers minstens de toestemming van de gemeente vereist, zonder stedenbouwkundige vergunning, en moeten ze ook voldoen aan de criteria van artikel III.1.

II.V Toewijzing en duur

Gebruik wordt gratis toegekend, op preciaire, herroepbare basis en voor onbepaalde tijd. Het eigendom van de ruimte wordt gespecificeerd in artikel V.

III. Inrichting van de ruimte

Een schets wordt geleverd via het aanvraagformulier. De schets wordt heen en weer gestuurd om de nodige technische goedkeuring te krijgen van het Gemeentelijk Transversaal Comité “Verzoek om Inrichtingen voor de burgers in de Openbare Ruimte”.

De GEMEENTE zal eventuele aanvullende voorwaarden opnemen in de beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen.

Het project zal in het bijzonder rekening houden met de volgende aandachtspunten:

III.I Inrichtingselementen

- Ze moeten gemaakt zijn volgens de regels van de kunst: sterk genoeg om niet te bezwijken onder het gewicht van mensen die erop klimmen of leunen, zonder uitstekende punten, uitstekende hoeken, scherpe randen of andere elementen die voorbijgangers of gebruikers kunnen verwonden, en weerbestendig.
- Doorgangen: Bij de ontwikkeling van de inrichting geeft de groep voorrang aan een zo comfortabel mogelijke verplaatsing tussen vaste elementen (min. 2 meter in zones met veel doorgang, min. 180 cm waardoor 2 PBM's elkaar kunnen kruisen). Als het project verbonden is met officiële doorgangswegen (paden in een park, trottoirs, enz.), moet de geldende Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening worden nageleefd (titel 7).
- Materialen: de inrichtingselementen moeten gemaakt zijn van natuurlijke, esthetische en duurzame materialen. Kunststof elementen mogen alleen worden gebruikt als ze onvermijdelijk zijn (bijv. wateropslagtanks) en zullen dan in het landschap worden geïntegreerd door middel van houten bekleding of de aanplanting van klimplanten in de omgeving.
- Verankering: ontwikkelingselementen die stevig verankerd moeten worden in de grond (betonverankering of ballast) of het gebouw zullen verankerd worden door de gemeentelijke diensten en integraal deel uitmaken van de openbare ruimte: bv. omheiningen, informatieborden, straatmeubilair, eventuele opvangsystemen voor regenwater, enz.
  - Als de site vrij toegankelijk is voor het publiek mag de GEMEENTE, als zij dat nuttig acht, een “veiligheidsinspectie” door een onafhankelijk inspectieorgaan organiseren voordat de inrichting in gebruik wordt genomen of ter beschikking wordt gesteld van de gebruikers.
- Water: De inrichtingen moeten voldoen aan de basisregels van geïntegreerd regenwaterbeheer, bodemverharding koste wat het kost vermijden en zodanig worden ontworpen dat een maximale zelfvoorziening met water wordt bereikt (moestuinen, beplanting: bodembedekking, oya's, eventueel een systeem voor de recuperatie van regenwater). De GEMEENTE is niet verantwoordelijk voor het besproeien van de aanplantingen van de burgers en evenmin voor het vullen van de collectieve waterreservoirs;
- Wijzigingen: de basisinrichting wordt aan het begin van het project gevalideerd door het Transversaal Gemeentelijk Comité “Verzoeken om ontwikkeling van de openbare ruimte door de burgers”. Er zij op gewezen dat lage, niet verankerde elementen die voldoen aan de veiligheids- en verkeersvoorschriften in de loop van het project op de site mogen worden aangebracht, binnen het projectgebied (bijvoorbeeld extra moestuinbakken, gereedschapskist, regenwatertank, nieuw plantvak, enz.). De GEMEENTE behoudt zich echter het recht voor deze elementen te laten verplaatsen of zelfs te laten weghalen als dat nodig is.

III.II Gemeentelijke ondersteuning: installatie van de inrichting en dagelijks beheer van het project

Burgerprojecten zijn bedoeld om zo autonoom mogelijk te zijn in de fasen van de installatie van de inrichting en in het dagelijks beheer van het project.

Occasionele hulp van het gemeentebestuur mag worden overwogen, maar de behoeften moeten duidelijk worden beschreven door de projectleiders en worden geëvalueerd in termen van kosten en tijd door het gemeentebestuur. Het College bepaalt de grenzen van de ondersteuning die het aan het project wil verlenen. Deze grenzen worden bepaald zowel voor het opzetten van het project als voor het dagelijks beheer ervan.

Als de installatiebehoeften groter zijn dan de ondersteuning die in het akkoord met de gemeente is vastgelegd, wordt het project opnieuw besproken door het Gemeentelijk Transversaal Comité.

Voor het dagelijks beheer wordt enkel steun gevraagd aan de gemeente door middel van het formulier "Occasionele aanvragen voor gemeentelijke hulp en ondersteuning voor collectieve projecten" dat online beschikbaar is op de gemeentelijke website van Duurzame Ontwikkeling (duurzaam.woluwe1150.be).

IV. Verbintenis van de begunstigde

IV.I Raadpleging van de wijk vóór het opstarten van het project

IV.I.I Flyers en informatie:

1. Informatieflyers aan buurtbewoners

De BEGUNSTIGDE verbindt zich ertoe informatie te verstrekken aan de buurtbewoners die door het project kunnen worden getroffen, zodra een officiële aanvraag met gebruikmaking van het formulier is ingediend. Deze informatie zal de buurtbewoners in staat stellen hun belangstelling voor deelname aan het project kenbaar te maken. Deze informatie wordt verstrekt door middel van een brief die bij de burens in de brievenbus wordt gedaan. De GEMEENTE deelt de BEGUNSTIGDE mee op welk tijdstip de buurtbewoners moeten worden ingelicht en welk gebied precies moet worden ingelicht.

De brief bevat een korte uitleg van het idee achter het project, een contactpersoon voor toetreding tot de projectgroep en volgt het door de GEMEENTE voorgeschreven formaat.

2. Gemeentelijke informatieavond

De GEMEENTE behoudt zich het recht voor de organisatie op te leggen van een informatieavond voor de burens die betrokken zijn bij het collectief burgerproject met als doel duurzame ontwikkeling.

Deze informatieavond wordt aan de burens meegedeeld door het project op een mededelingenbord aan te plakken gedurende ten minste 15 werkdagen, waarvan de helft buiten de schoolvakanties. De affiches worden opgehangen binnen de door de GEMEENTE vastgestelde perimeter. De affiches worden tijdig door de GEMEENTE verstrekt en de BEGUNSTIGDE zal ze ophangen.

Het informatiemoment wordt georganiseerd door de GEMEENTE in overleg met de BEGUNSTIGDE. Voor dit moment zal om de aanwezigheid van de GEMEENTE en van de projectleiders worden verzocht.

Naar aanleiding van de informatieavond mag het project worden voorgelegd aan het College voor verdere overweging.

IV.II Communicatie zodra het project loopt

- De BEGUNSTIGDE moet een algemeen e-mailadres voor het project aanmaken, dat na verloop van tijd duurzaam zal zijn.
- Een klein bordje “Burgerinitiatief” dat door de GEMEENTE wordt verstuurd, moet zodanig worden aangebracht dat het zichtbaar is voor voorbijgangers in de buurt van de ingerichte site. Het geeft aan dat het om een burgerinitiatief gaat dat door de gemeente wordt ondersteund.

- De BEGUNSTIGDE zal op de projectlocatie via een informatiebord duidelijk aangeven hoe men zich bij de collectieve groep kan aansluiten of met iemand contact kan opnemen over het project. Dit bord wordt gemaakt en geplaatst door de BEGUNSTIGDE en volgt een canvas, formaat en type van drager opgelegd door de GEMEENTE.
- Zodra het project is uitgevoerd door de burgergroep, stuurt het collectief een korte presentatietekst naar het volgende e-mailadres: duurzaam@woluwe1150.be, zodat het project online kan worden gepresenteerd op dezelfde manier als andere bestaande projecten: <https://duurzaam.woluwe1150.be/verenigingen/>. Ze sturen zo snel mogelijk enkele foto's van het project in uitvoering, vrij van publicatierechten. Het project wordt als volgt op de site vermeld: de titel van het project, een inleidende tekst waarin de doelstellingen van het project worden uiteengezet en een manier om contact op te nemen met de groep.

IV.III Onderhoud en respect voor het milieu/Netheid/Veiligheid

In de beslissing van het College wordt vastgelegd wie verantwoordelijk is voor het specifieke onderhoud en het goede beheer van elk van de elementen van het project.

Indien in de beslissing van het College hierover niets is bepaald, is de BEGUNSTIGDE verantwoordelijk voor het zorgvuldig en redelijk onderhoud van de aan hem toevertrouwde site en alle beplantingen/infrastructuur waarvoor hij verantwoordelijk is.

De GEMEENTE van haar kant is verantwoordelijk voor het onderhoud van de elementen van de site die haar eigendom zijn, alsmede voor de beplanting die zij zelf eerder op de site heeft aangebracht.

IV.III.I Respect voor het milieu

- ✓ Het project is niet in strijd met het gewestelijk advies van Leefmilieu Brussel;
- ✓ De planten het hele jaar door onderhouden (verzorging van de planten, water geven, planten vernieuwen, bodembedekking, snoeien van de planten indien nodig).
- ✓ Voor een goed beheer van het plantvak vragen we u om de kale aarde niet zichtbaar te laten. Als de planten niet voldoende dekking bieden, is het nodig om de grond te bedekken op een esthetische manier die geschikt is voor de locatie (dode bladeren, gemaaid gras, hennep, stro,

miscanthus, enz.). Dit vermindert de behoefte aan water geven, minimaliseert het verschijnen van onkruid en de vorming van een harde laag in de grond bij regen/water.

- ✓ De grond met de hand wieden en “ecologische” tuinbouwmethoden gebruiken die voldoen aan de specificaties voor biologische landbouw. Het gebruik van fytosanitaire producten en synthetische minerale meststoffen is ten strengste verboden. Enkel organische mest is toegelaten (huishoudcompost of teelaarde bijvoorbeeld).

IV.III.II Planten

- ✓ Bij voorkeur honing gevende soorten te kiezen voor het grootste plezier van de insecten die honing verzamelen;
- ✓ Planten kiezen die aangepast zijn aan de situatie (schaduw, zon, wind, enz.);
- ✓ Geen invasieve, giftige, doornige of stekende planten te planten.

IV.III.III Onderhoud, netheid en veiligheid

- ✓ Het vergroeningsmiddel onderhouden (verzorging van de planten, besproeiing, snoeiing van de planten en zo nodig die vernieuwen). Dit onderhoud moet er met name voor zorgen dat de planten niet in doorgangszones komen (paden, trottoirs, enz.) zodat de doorgang niet wordt belemmerd. In geval van afwezigheid, ervoor zorgen dat de planten goed worden onderhouden door een ander lid van de BEGUNSTIGDE-groep;
- ✓ De netheid van de site garanderen (regelmatige verwijdering van onderhoudsafval of door derden achtergelaten afval, inzameling van bladeren en afval van de aanplantingen, onmiddellijke aanpak van eventuele geur- of percolatieproblemen);
- ✓ Het onderhoud of, indien nodig, de vervanging van de verschillende elementen van de groenvoorziening garanderen;
- ✓ Het respect voor alle omliggende verkeerswegen en het respect voor de natuurlijke weg van voorbijgangers garanderen. De inrichting mag in geen geval het verkeer of de toegang tot naburige eigendommen hinderen;
- ✓ Zorgen voor het behoud van de gemeentelijke beplantingen, structuren en eventueel straatmeubilair op de site;
- ✓ De grondinname van de inrichting mag in geen geval de voorzieningen van openbaar nut (straatnaambord, openbare verlichting, enz.) verbergen.

V. Eigendom van de ruimte

De GEMEENTE blijft eigenaar van de elementen van de site die haar eigendom zijn (evenals van de vroegere aanplantingen die zij zelf op de site heeft uitgevoerd en van de inrichtingen waarvan zij eigenaar wordt na de veiligheidsaanvaarding).

De GEMEENTE wordt automatisch eigenaar van de genoemde constructies, die op haar grond zullen worden verankerd/geballast, op de datum van oplevering, zonder dat aan haar enige vergoeding behoeft te worden betaald.

Voor het overige zal in de beslissing van het College worden bepaald wie de eigenaar is van elk van de elementen van het project, alsmede van het onderhoud en het goede beheer daarvan.

De GEMEENTE behoudt zich het recht voor de betrokken openbare ruimte terug te nemen in geval van achterlating, nalatigheid of gebrek aan onderhoud door de leden van het project en in geval van ontkenning van het collectieve karakter van het project.

- **Intrekking van de toelating en herstelling van de openbare ruimte**

Aangezien de toelating voor de bezetting van de openbare ruimte ten precare en herroepbare titel wordt gegeven, mag ze door de GEMEENTE te allen tijde worden ingetrokken wanneer het algemeen belang dit vereist.

De vergunning kan ook worden ingetrokken indien de bepalingen van onderhavige procedure en de verbintenissen van de BEGUNSTIGDE niet worden nageleefd. In geval van intrekking van de vergunning mag de GEMEENTE onmiddellijk overgaan tot verwijdering van de aan de BEGUNSTIGDE ter beschikking gestelde installatie en/of het beheer ervan, zonder dat iemand aanspraak mag maken op enige vordering of vergoeding.

- **Verlies van het collectief karakter**

Indien een van de 5 initiatiefnemers het project verlaat, moet DE BEGUNSTIGDE een nieuwe referent zoeken en de contactgegevens van deze referent aan de GEMEENTE verstrekken.

DE GEMEENTE eist tijdelijk minimaal 3 permanente initiatiefnemers (uit ten minste 3 verschillende huishoudens), bij gebreke waarvan zij zich het recht voorbehoudt de vergunning voor het gebruik van de gemeentelijke openbare ruimte voor collectieve doeleinden opnieuw te onderzoeken teneinde een collectief burgerproject met een duurzame ontwikkelingsdoelstelling te ontwikkelen en deze zo nodig in te trekken.

De BEGUNSTIGDE is verplicht de GEMEENTE via de volgende e-mailadressen duurzaam@woluwe1150.be + openbareruimten@woluwe1150.be in kennis te stellen van iedere verandering in zijn situatie die gevolgen kan hebben voor de naleving van de in deze procedure vastgelegde voorwaarden, met name wat het collectieve karakter van het project betreft. Gebeurt dit niet, dan wordt de bezetting en/of het beheer beëindigd.

- **Einde van het gebruik en van bezetting van de ruimte**

Elke partij mag de bezetting zo nodig beëindigen, enkel met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden en een schriftelijke kennisgeving aan de andere partij.

Alle elementen die behoren tot de collectieve groep zullen volledig verwijderd zijn van de site aan het einde van de opzeggingstermijn van 2 maanden door de BEGUNSTIGDE, tenzij anders overeengekomen door de GEMEENTE. De elementen die niet binnen de gestelde termijn zijn verwijderd, worden automatisch beschouwd als eigendom van de GEMEENTE, die er naar eigen goeddunken over mag beschikken.

Alle elementen die toebehoren aan de gemeente worden teruggegeven aan de gemeente, die ze ter plaatse ophaalt.

VI. Burgerlijke aansprakelijkheid

De BEGUNSTIGDE is volledig en als enige verantwoordelijk voor alle materiële en fysieke schade die kan worden veroorzaakt door het apparaat waarvan hij de eigenaar is voor de gehele duur van het bestaan van het collectieve project met als doel duurzame ontwikkeling, als gevolg van een gebrek aan onderhoud of het niet naleven van de genoemde verbintenissen en voorwaarden.

De GEMEENTE wijst iedere aansprakelijkheid af voor schade (diefstal, verlies, beschadiging, ongeval, enz.) die direct of indirect het gevolg is van activiteiten in verband met het project. Zij mag in geen

geval aansprakelijk worden gesteld voor schade of ongevallen die het gevolg zijn van de staat van de goederen waarvan de BEGUNSTIGDE-eigenaar is of die met zijn schuld verband houden.

VII. Gegevensbescherming

De BEGUNSTIGDE geeft toestemming voor het kosteloze gebruik door de GEMEENTE van de foto's die in de loop van het initiatief aan de GEMEENTE worden toegezonden om de initiatieven kracht bij te zetten, er een overzicht van te maken en de aanpak bij de burgers te promoten.

Persoonsgegevens, verzameld in het kader van een aanvraag die onderwerp is van deze procedure, worden verzameld in overeenstemming met de Europese Verordening van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en worden door de GEMEENTE uitsluitend verwerkt ten behoeve van de uitvoering van deze procedure.